

חרם: נמק ליחיד - לחברה מוגלה*

עמיחי זילברמן

מקובלת האמירה כי האדם הוא יצור חברתי. חרם היא פעולה המונעת מהיחיד חברה, ולפיכך, זוהי פעולה בלתי אנושית בעליל. בציורים שלפניכם נאייר כיצד ייתכן שלכידות בין אישית עלולה להיות קרקע פורייה להתעלמות והדרה, ובכך שלב מקדים להחרמה "יעילה" (ציור 1); אמונה עיוורת של קהילה המגובשת סביב אידאולוגיה זהה, עלולה להטיל חרם מלא ונורא (ציור 2); ולבסוף, ליחיד נזק אנושי - פלצות חסרת החלמה (ציור 3).

אתם השלושה כאחד חבוקים,

בחולצות דומות לבושים,

מכנסיים שחורים - זהים,

תספורת אחידה

תחת אותו שיער בהיר

אותן עיניים לרווחה פעורות

באורח דומה נוגות,

הציפורניים שבקצות האצבעות

הבשרניות, מספרות

כי באותם חומרים הן טובלות,

את היקפן משחירות,

לכם אותו משלח יד

נחה עתה בכיס-מותן-שכם היד,

לא!

אותו שמעבר לגדר אוורירית רכון

על מעקה לכיוונכם בהכנעה שעון

אף גזרת בגדיו, תסרוקתו, גון עורו כשלכם,

אמת - פה ושם שונים

צבעים

חולצה אדומה - תמרור אזהרה,

אין אתם מחרימים,

אך חומות גבכם אליו כה נינוחה

התעלמותכם מאיתותיו שלמה,

אדמת הערוגה המצמיחה החרמה,

יש והיא ניזונה

מהלכידות כשלכם - השלושה.

בסגנון ריאליסטי, צבעוני, בקדמת הציור, שלושה צעירים, מהורהרים, עומדים מחובקים. הללו תופסים כ-60% מהנפח של הציור. מאחוריהם, ובמרחק מה, מעבר לגדר, עומדת דמות, בן גילם, נוספת. כרי דשא לרגליהם, שמים בהירים, מעוננים חלקית לראשם.

Ben Shahn, 1943, Alienation, (Oil on Canvas) 23"x36".

* הציורים הפעם היו חסומים מפאת זכויות יוצרים. בגליונות הבאים, יופיעו כבעבר.

בשם היין והחלה
 נרמסה החמלה,
 חדור אמונה
 זה צו שעה,
 אקסטזה אחזה
 ברועה הקהילה
 חובק הספר - משוכנע
 בנכונות הפעולה,
 קולו הרם סדק קשת בית התפילה,
 בבית האל הרחום והחונן,
 לעיני כול
 בחבר אשר גופו עירום, כמסמר בגב-מושב-נעוץ,
 עכוזו אליהם אל-על,
 בידיו יתמוך
 פניו הסמוקים - בושה!
 על לחיו לאטה
 זולגת דמעה
 חיה רעה
 ניביה חשפה,
 עוד קט, בו זעמה לכלות נכונה,
 מן הבמה - בבשרו
 פגיון החרם לעבר ספסל המוחרמים, להיום הראשון נורה
 כמה נורא,
 כבר סמוק-שפוף מכין עצמו הישוב לידו להשפלה,
 רק על פני כמה הסתמנה
 השתתפות חברית בצרה,
 אחרים אדישים - תומכים,
 היחלים בקץ הימים?

בסגנון ריאליסטי, במונוכרום
 (גווניו של אפור בעיקר),
 פנים בית תפילה. כ-52
 דמויות ישובות לפני דמות
 הנושאת דברים. בקדמת
 הציור, אחת מהדמויות
 ערומה, שוכבת במאוזן,
 גבה לתקרה, מושחלת דרך
 גב המושב. שאר הדמויות,
 פניהן לדובר, משפילות
 מבטן או פונות לדמות
 הערומה.

Don Schwartzentruer, 2002, Excommunication:
The Trickle Down Effect, (Oil—Canvas, 16"X12")

נתכרכמו תווי פניו
 של המוחרם
 לבלי הכר,
 מהוה הצלם,
 שרידי האנושי התערפלו
 כמעט אבדו,
 לשונות האש הפנימית
 שורפות והולכות
 בקפדנות נפשו,
 כה אלימות הן,
 עד כי
 קווי מתארן
 של שינוי הקדמיות
 אפילו פיו סגור -
 מבעד לעור
 ייראו באור.

בסגנון מופשט למחצה,
 את כל נפח הציור תופסים
 קווי המתאר של ראש פני
 אדם. תווי הפנים מעוותים,
 מקושקשים, צבעוניים
 (בעיקר צהוב, ירוק, אדום,
 כחול, סגול), חלקיים.

AI Creamean, 2015, Ostracized, (Acrylic on Canvas),
 30"x 40"x 0.75"

"המוקצה", איור: אורנה שני (2016)